

Igor Yashutin

Educational and Scientific Institute of Public Administration and Civil Service of Taras Shevchenko National University of Kyiv

Regulatory and Legal Mechanism of Ensuring Executive Discipline in the Bodies of the Public Service

Abstract. In the article the author analyzes the normative-legal mechanism of ensuring executive discipline in the public service. Emphasis is placed on the need to ensure a thorough revision of regulations governing the implementation of executive discipline, their radical renewal, taking into account changes in current legislation. It regulates the activities of public servants, helps to strengthen and develop in the future the level of executive discipline in the public service.

The purpose of the article is to explore the regulatory and legal mechanism for ensuring performing discipline in domestic legislation, to characterize the priority principles that contribute to the improvement of legal acts, to point out the weak and strong points of the legal and regulatory framework for performing discipline in public service and to suggest ways to improve it.

The expediency of studying the legal mechanism for ensuring executive discipline in the public service is due to the importance of developing proper democratic governance in Ukraine. This will help increase the reputation of public service in civil society, grow the image of a professional public servant among young people, the formation of a qualitatively new system of public service in Ukraine in terms of reforming the outdated system of public administration.

Scientific approaches to the concepts of "civil service", "executive discipline", "public administration" reflect new, current trends in the formation of scientific discourse on this issue in the field of knowledge 281 "Public Administration", which can be a platform for further study, communication and conclusions on the directions of increasing the effectiveness of the discipline in the public service.

These factors require a careful analysis of theoretical approaches to understanding the above definitions. The study used the formulation of their own interpretation of the conceptual field and mechanisms for ensuring executive discipline in the public service in Ukraine.

The article also reveals the priority principles and reflects the classification of regulations aimed at ensuring effective executive discipline in the public service in Ukraine.

Keywords: *public service, professionalism of public servants, reforming public administration, concept and essence, executive discipline, methods of control and support*

Ігор Яшутін

Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)

Нормативно-правовий механізм забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі

У статті автором здійснено аналіз нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі, акцентовано увагу на необхідності забезпечення наскрізного перегляду нормативно-правових актів, що регулюють забезпечення виконавської дисципліни, їх кардинального оновлення з огляду на зміни, які відбулися у чинному законодавстві. Це регулює діяльність публічних службовців, допомагає закріпити та розвинути в майбутньому рівень виконавської дисципліни на публічній службі.

Метою статті автор передбачає дослідити нормативно-правовий механізм забезпечення виконавчої дисципліни у вітчизняному законодавстві, охарактеризувати пріоритетні принципи, які сприяють удосконаленню нормативно-правових актів, вказати на слабкі та сильні місця нормативно-правового забезпечення виконавчої дисципліни на публічній службі та запропонувати шляхи.

Доцільність дослідження нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі обумовлюється важливістю розвитку належного демократичного врядування в Україні. Це сприятиме підвищенню репутації публічної служби в органах влади, зростанню іміджу публічного службовця, формуванню якісно нової системи публічної служби в Україні.

У статті також розкриті пріоритетні принципи та відображено класифікацію нормативно-правових актів, які направлені на забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі в Україні.

Ключові слова: публічна служба, професіоналізм публічних службовців, реформування державного управління, виконавська дисципліна, методи контролю та підтримки

Постановка проблеми.

Нормативно-правовий механізм забезпечення виконавської дисципліни в органах публічної влади має пріоритетне принципове значення. Вказане обумовлено насамперед процесом розвитку теорії та практики нормопроекування в Україні в частині правового закріплення інституту публічної служби та правового забезпечення інших явищ та процесів, що є його складовою та тісно з ним пов'язані.

Доцільність дослідження нормативно-правового механізму виконавської дисципліни на публічній службі обумовлюється важливістю розвитку належного демократичного врядування в Україні, яке має прийти на зміну авторитарному стилю управління, що історично склався в державотворенні України. Це сприятиме підвищенню репутації публічної служби в громадянському суспільстві, зростанню іміджу публічного службовця, профорієнтації до навчання у закладах вищої освіти на спеціальності «Публічне управління та адміністрування» серед молоді, формуванню якісно нової системи публічної служби в Україні.

Зазначені компоненти зумовлюють необхідність ретельного аналізу нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питанню виконавської дисципліни приділяється доволі велика увага в науці публічного управління, юридичних науках, економічних науках тощо. Між тим в сучасній літературі відсутнє комплексне дослідження сучасного стану нормативно-правового забезпечення вказаного поняття на публічній службі. Так, вивченню особливостей здійснення державної служби, контролю за виконавською дисципліною державних службовців, адаптації інституту державної служби України до стандартів ЄС присвятили свої праці багато вітчизняних учених та фахівців, зокрема: С. Д. Дубенко

(1999), Ю. Г. Кальниш (2005), Н. Р. Нижник (1999), О. Ю. Оболенський (2003), Л. В. Прудіус (2016), С. М. Серьогін (2003), С.К. Хаджирадєва (2018) та ін., які розглядали це питання в контексті наближення владних інституцій України до стандартів ЄС. Однак у їх наукових працях відсутнє єдине розуміння поняття «виконавська дисципліна», а також поза межах їх досліджень залишилися механізми її забезпечення, зокрема нормативно-правовий механізм закріплення виконавської дисципліни на публічній службі.

Мета статті – дослідити нормативно-правовий механізм забезпечення виконавської дисципліни у вітчизняному законодавстві, охарактеризувати пріоритетні принципи, які сприяють удосконаленню нормативно-правових актів, виявити слабкі та сильні місця нормативно-правового забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі та запропонувати шляхи його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу.

Під поняттям «нормативно-правовий механізм забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі» розуміється відображення в нормативно-правових актах правил поведінки (правових норм) державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування при виконанні своїх посадових обов'язків, предметом регулювання яких є суспільні відносини, що виникають у сфері публічної служби та будуються на принципах рівності, доступності, відкритості.

Правове регулювання у нашій державі забезпечується системою державних органів у межах їх повноважень та зумовлено рівнем правової свідомості та правової культури суспільства (Юридична енциклопедія, 2001, с. 41-42). Концептуальні питання реалізації нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі закріплено в Конституції України. Нормами Основного Закону держави гарантовано громадянам рівне право доступу до державної служби, а також до

служби в органах місцевого самоврядування (Конституція України, 1996), визначено ряд інших прав громадян, основні обов'язки громадян та концептуальні засади діяльності держави та її органів.

Серед пріоритетних принципів, які впливають на реалізацію нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі є принцип рівного доступу до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, який закріплений Конституцією України. Принцип рівності у різних системах права – міжнародно-правовій і національній (внутрішньодержавній) – виражається в таких особливих проявах як принцип суверенної рівності у міжнародному праві та принцип рівності однойменних суб'єктів (громадян, юридичних осіб) у внутрішньодержавному праві.

Принцип юридичної рівності в найзагальнішому сенсі означає, що до однойменних суб'єктів не можуть застосовуватися будь-які розрізнення, винятки, обмеження чи переваги з огляду на певні їхні властивості. Між тим, в попередніх роботах ми звертали увагу, що індикатором виконавської дисципліни на публічній службі має слугувати рівень дотримання її, який можна охарактеризувати як неухильне, належне, своєчасне та якісне виконання посадовими особами функціональних обов'язків (посадових інструкцій), наказів, доручень, рішень, нормативно-правових актів, планів, програм тощо. Вказані чинники забезпечуються принципами верховенства права, законності, професіоналізму, патріотизму, доброчесності, ефективності, які прописані в Законі України «Про державну службу» (2015). Ці принципи розвивалися й набували пріоритетності разом з історією розвитку нашої Української держави. Тому доцільно розглянути реалізацію нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі на засадах історичного принципу.

Першим документом, який було прийнято після прийняття Конституції України, що узагальнив стан виконавської дисципліни на загальнодержавному рівні та охарактеризував в даному контексті роботу центральних та місцевих органів виконавчої

влади, є Постанова Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Про стан виконавської дисципліни в центральних та місцевих органах виконавчої влади і заходи щодо підвищення відповідальності управлінських кадрів за реалізацію програмних завдань Кабінету Міністрів України» (1997). Наголошено, що кожне п'яте завдання, визначене рішеннями Президента України та КМУ, виконується несвоєчасно.

В документі наведені приклади неналежного виконання поставлених завдань відповідними державними органами. Тобто, ще в 1997 році Уряд акцентував увагу, що центральні органи виконавчої влади, на які покладено відповідальність за реалізацію державної політики у відповідних галузях та сферах, їх колеги поверхово аналізують процеси, що відбуваються, часто обмежуються лише констатацією фактів, проявляють нерішучість та інертність у пошуках конструктивних шляхів подолання кризових явищ. Після детального аналізу ситуації з конкретними прикладами Урядом зроблено висновок про рівень організації роботи і стан виконавської дисципліни в апаратах центральних та місцевих органів виконавчої влади, який не відповідає сучасним вимогам, не забезпечує чітких, злагоджених та оперативних дій. Визначено причин низької ефективності діяльності державного апарату, однією з яких є недостатня робота керівників цих органів, невідповідність структури функціональним завданням, недостатній рівень професіоналізації кадрів, які здатні самостійно вирішувати питання, що належать до їхньої компетенції, не перекладаючи функції з прийняття оперативних рішень на КМУ. Постановою, що аналізує роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади (далі – МОВВ) з виконання законів України, указів і розпоряджень Президента України, Програми діяльності КМУ, рішень КМУ, а також з посилення виконавської дисципліни в апараті цих органів, визнано їх роботу недостатньою, ряд керівників центральних органів виконавчої влади (далі – ЦОВВ) звільнено із займаних посад (Про грубі порушення виконавської дисципліни, 2003).

Ще одним документом, який аналізує стан виконавської дисципліни в ЦОВВ та

МОВВ є розпорядження КМУ від 24 лютого 2003 року № 70-р «Про стан виконавської дисципліни та заходи щодо посилення контролю і підвищення відповідальності керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади за своєчасне і безумовне виконання законів України, актів та доручень Президента України і Кабінету Міністрів України» (2003).

Нормативно-правове регулювання виконавської дисципліни здійснюється діючою Постановою КМУ «Про стан виконавської дисципліни в органах виконавчої влади та заходи щодо її зміцнення» (2004), в якій запроваджено в практику діяльності Секретаріату вивчення стану виконавської дисципліни в органах виконавчої влади, надання їм методичної допомоги з питань удосконалення системи контролю за виконанням актів законодавства, доручень Президента України і КМУ.

Таким чином, враховуючи специфіку нормативно-правового механізму, сконструйованого на зазначених вище принципах, нами запропоновано класифікацію нормативно-правових актів (далі – НПА), що містять приписи до забезпечення виконавської дисципліни. Всі НПА умовно можна класифікувати на дві групи:

- перша група регламентує власне зміст, суть виконавської дисципліни в тому або іншому вираженні та містить механізми забезпечення виконавської дисципліни в органах публічної служби;

- друга група – містить аналіз забезпечення вимог до виконавської дисципліни та заходи щодо подальшого упорядкування суспільних відносин у вказаній сфері.

До першої групи документів можна віднести:

- Указ Президента України «Про заходи щодо вдосконалення організації контролю за виконанням актів та доручень Президента України» (2000);

- Указ Президента України «Про порядок організації та здійснення контролю за виконанням указів, розпоряджень і доручень Президента України» (2002), яким було затверджене Положення про однойменний порядок, яке й дотепер визначає порядок організації та здійснення контролю за виконанням указів, розпоряджень, доручень

Президента України (далі - акти, доручення);

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок проведення перевірки стану виконавської дисципліни в органах виконавчої влади», яка хоч і втратила чинність сьогодні, однак на той період відіграла суттєву роль у методології нормативно-правового регулювання виконавської дисципліни в органах державної влади (втратив чинність 18 липня 2007 року).

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок проведення перевірки стану виконавської дисципліни в органах виконавчої влади» (2010), що є діючою і на даний час і визначає механізм здійснення контролю за організацією роботи з виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади;

- Постанова КМУ від 26 грудня 2003 р. № 2037 «Про затвердження Типового положення про структурний підрозділ з контролю апарату міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади» (2003);

- Постанова КМУ від 30 листопада 2011 р. № 1242 «Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади» (2011);

- Постанова КМУ від 18 травня 2011 р. № 522 «Про затвердження Методики проведення оцінки ефективності здійснення органами виконавчої влади контролю за виконанням завдань, визначених законами України, актами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України» (2011).

До другої групи належать:

- Постанова КМУ «Про стан виконавської дисципліни в центральних та місцевих органах виконавчої влади і заходи щодо підвищення відповідальності управлінських кадрів за реалізацію програмних завдань Кабінету Міністрів України» (1997);

- Розпорядження КМУ «Про стан виконавської дисципліни та заходи щодо посилення контролю і підвищення відповідальності керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади за

своєчасне і безумовне виконання законів України, актів та доручень Президента України і Кабінету Міністрів України» (2003) ;

- Постанова КМУ «Про грубі порушення виконавської дисципліни в окремих центральних органах виконавчої влади» (2003);

- Постанова КМУ «Про стан виконавської дисципліни в органах виконавчої влади та заходи щодо її зміцнення» (2004) .

Прийняті НПА сприяли підвищенню рівня виконавської дисципліни в органах виконавської влади у той період. Однак нині виникла необхідність вдосконалення діючих нормативно-правових актів, які мають бути направлені на мотивацію державних службовців до самоконтролю та самоаналізу виконавської дисципліни в органах публічної служби з активним застосуванням новітніх цифрових технологій.

Щодо органів місцевого самоврядування, то окремого документу, який був би спрямований на регулювання питань забезпечення виконавської дисципліни, не існує. Аналіз норм чинного законодавства дає підстави вважати, що окремі аспекти вказаного питання врегульовані Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон), інші – можуть визначатися в регламентах органів місцевого самоврядування (Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України, 1997).

Так, в ч. 6 ст. 42 названого Закону визначено, що при здійсненні наданих повноважень сільський, селищний, міський голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним – перед відповідною радою, а з питань здійснення виконавчими органами ради повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади. Сільський, селищний, міський голова щорічно звітує відповідно сільській, селищній, міській раді про здійснення державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності виконавчими органами відповідної ради. В ч. 6 ст. 54 Закону вказується, що при здійсненні наданих повноважень староста є відповідальним і підзвітним сільській, селищній, міській раді

та підконтрольним сільському, селищному, міському голові. Староста не рідше одного разу на рік, протягом першого кварталу року, наступного за звітним, а на вимогу не менш як третини депутатів - у визначений сільською, селищною, міською радою термін, звітує про свою роботу перед такою радою, жителями старостинського округу. Статтями 74-77 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначають підходи до відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема визначають, що вказані суб'єкти несуть відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, нормативно-правове забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі є запорукою ефективної роботи публічних службовців. Однак, нині воно є застарілим, безсистемними і не охоплює усі сфери діяльності державних службовців та посадових осіб, яка суттєво змінилася за останнє десятиріччя в умовах демократизації українського суспільства. Це призводить до зниження стану виконавської дисципліни на публічній службі та породжує обгрунтовані позови громадян до суду за неякісне надання публічних та адміністративних послуг.

З метою вдосконалення нормативно-правового механізму забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі пропонуємо врегулювати це питання не лише шляхом прийняття комплексного нормативно-правового акта на рівні Кабінету Міністрів України щодо підвищення якості та ефективності виконавської дисципліни в центральних та місцевих органах виконавчої влади, а також шляхом мотивації керівників ЦООВ та МОВВ до запровадження системи контролю та інституту відповідальності перед суспільством за своєчасне і результативне виконання законів України, актів та доручень Президента України і Кабінету Міністрів України. Перспективними напрямками подальших досліджень є характеристика механізмів забезпечення виконавської дисципліни на публічній службі в Україні та країнах Європейського Союзу.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні : навч.-метод. посіб. / за ред. Н. Р. Нижник. К. : Ін Юре, 1999. 242 с.
- Кальниш Ю. Деякі засади і принципи державного управління в країнах Європейського Союзу : навч. посіб. К. : Атіка, 2005. 270 с.
- Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. – URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254к/96-вр>
- Нижник Н. Р. Державна служба і державні службовці в Україні : навч.-метод. посіб. / за ред. Н. Р. Нижник. К. : Ін Юре, 1999. 242 с.
- Оболенський О. Ю. Державна служба : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2003. 344 с.
- Порядок проведення перевірки стану виконавської дисципліни в органах виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2010 р. N 844. Офіційний вісник України, 24.09.2010, № 70. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/844-2010-%D0%BF#Text>
- Про грубі порушення виконавської дисципліни в окремих центральних органах виконавчої влади: Постанова КМУ від 6 березня 2003 р. N 300. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300-2003-%D0%BF#Text>.
- Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889 – VIII. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
- Про затвердження Методики проведення оцінки ефективності здійснення органами виконавчої влади контролю за виконанням завдань, визначених законами України, актами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України: Постанова КМУ від 18 травня 2011 р. № 522. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/522-2011-%D0%BF#Text>
- Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету України від 18 липня 2007 р. № 950. Офіційний вісник України, 03.08.2007, № 54.
- Про затвердження Типового положення про структурний підрозділ з контролю апарату міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади: Постанова КМУ від 26 грудня 2003 р. № 2037. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2037-2003-%D0%BF#Text>
- Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : Постанова КМУ від 30 листопада 2011 р. № 1242. Офіційний вісник України, 2011 р., N 94, ст. 3433.
- Про заходи щодо вдосконалення організації контролю за виконанням актів та доручень Президента України: Указ Президента України. Офіційний вісник України, 14.04.2000, № 13. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/549/2000#Text>
- Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997, № 280/97-ВР (Редакція станом на 01.01.2022). – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
- Про порядок організації та здійснення контролю за виконанням указів, розпоряджень і доручень Президента України: Указ Президента України. Офіційний вісник України, 07.03.2002, № 8. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155/2002#Text>
- Про стан виконавської дисципліни в органах виконавчої влади та заходи щодо її зміцнення: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 травня 2004 р. №630. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v040555-04#Text>.
- Про стан виконавської дисципліни в центральних та місцевих органах виконавчої влади і заходи щодо підвищення відповідальності управлінських кадрів за реалізацію програмних завдань Кабінету Міністрів України: Постанова КМУ від 20 січня вересня 1997 р. № 45. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-97-%D0%BF#Text>
- Про стан виконавської дисципліни та заходи щодо посилення контролю і підвищення відповідальності керівників центральних та місцевих органів виконавчої влади за своєчасне і безумовне виконання законів України, актів та доручень Президента України і Кабінету Міністрів України: Розпорядження КМУ від 24 лютого 2003 року № 70-р. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2003-%D1%80#Text>.
- Прудиус Л.В. Гармонізація державної служби України з міжнародними стандартами та нормами ЄС. Аспекти публічного управління. 2016. № 6-7. С. 92-98.
- Серьогін С. М. Державний службовець у відносинах між владою і суспільством : монографія. Д. : ДРІДУ НАДУ, 2003. 456 с.
- Хаджирадева С.К. Професійний розвиток державних службовців в умовах глобалізації та сучасних змін: монографія [Авт. кол.: В. М. Ємельянов, В. А. Негода, С. К. Хаджирадева та ін.]. Миколаїв : Ємельянова Т. В., 2018. 167 с.
- Юридична енциклопедія: В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. К.: «Укр. енцикл.», 2001. Т. 5: К. 736 с.

REFERENCES

- Dubenko, S. D. (1999). Derzhavna sluzhba i derzhavni sluzhbovtsi v Ukrayini [Civil service and civil servants in Ukraine]: navch.-metod. posib. / za red. N. R. Nyzhnyk. K. : In Yure.
- Kal'nysh, YU. (2005). Deyaki zasady i pryntsyipy derzhavnoho upravlinnya v krayinakh Yevropeys'koho soyuzu [Some principles and principles of public administration in the European Union]: navch. posib. K. : Atika.

- Konstytutsiya Ukrainy (1996) : Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. Verkhovna Rada Ukrainy. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/Laws/show/254k/96-vr> .
- Nyzhnyk N. R. (1999). Derzhavna sluzhba i derzhavni sluzhbovtsi v Ukraini [Civil service and civil servants in Ukraine]: navch.-metod. posib. / za red. N. R. Nyzhnyk. K. : In Yure.
- Obolens'kyy, O. YU. (2003). Derzhavna sluzhba [Civil Service] : navch. posib. K. : KNEU.
- Pro derzhavnu sluzhbu: Zakon Ukrainy vid 10 hrudni 2015 roku № 889 – VIII Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> .
- Pro stan vykonavs'koyi dystsypliny v tsentral'nykh ta mistsevykh orhanakh vykonavchoyi vlady i zakhody shchodo pidvyshchennya vidpovidal'nosti upravlins'kykh kadriv za realizatsiyu prohramnykh zavdan' Kabinetu Ministriv Ukrainy: Postanova KMU vid 20 sichnya veresnya 1997 r. № 45. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-97-%D0%BF#Text> .
- Pro stan vykonavs'koyi dystsypliny ta zakhody shchodo posylennya kontrolyu i pidvyshchennya vidpovidal'nosti kerivnykiv tsentral'nykh ta mistsevykh orhaniv vykonavchoyi vlady za svoechasne i bezumovne vykonannya zakoniv Ukrainy, aktiv ta doruchen' Prezydenta Ukrainy i Kabinetu Ministriv Ukrainy: Rozporyadzhennya KMU vid 24 lyutoho 2003 roku № 70-r. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70-2003-%D1%80#Text> .
- Pro hrubi porushennya vykonavs'koyi dystsypliny v okremykh tsentral'nykh orhanakh vykonavchoyi vlady: Postanova KMU vid 6 bereznya 2003 r. N 300. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300-2003-%D0%BF#Text> .
- Pro stan vykonavs'koyi dystsypliny v orhanakh vykonavchoyi vlady ta zakhody shchodo yiyi zmitsnennya: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 travnya 2004 r. №630. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0405555-04#Text> .
- Pro zakhody shchodo vdoskonalennya orhanizatsiyi kontrolyu za vykonannyam aktiv ta doruchen' Prezydenta Ukrainy: Ukaz Prezydenta Ukrainy. Ofitsiyny visnyk Ukrainy. 14.04.200, № 13 .
- Pro poryadok orhanizatsiyi ta zdiysnennya kontrolyu za vykonannyam ukaziv, rozporyadzen' i doruchen' Prezydenta Ukrainy: Ukaz Prezydenta Ukrainy. Ofitsiyny visnyk Ukrainy.. 07.03.2002, № 8 .
- Pro zatverdzhennya Rehlamentu Kabinetu Ministriv Ukrainy: Postanova Kabinetu Ukrainy vid 18 lypnya 2007 r. № 950. Ofitsiyny visnyk Ukrainy. 03.08.2007, № 54 .
- Poryadok provedennya perevirky stanu vykonavs'koyi dystsypliny v orhanakh vykonavchoyi vlady: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 veresnya 2010 r. N 844 .
- Pro zatverdzhennya typovoho polozhennya pro strukturnyy pidrozdil z kontrolyu aparatu ministerstva, inshoho tsentral'noho orhanu vykonavchoyi vlady: Postanova KMU vid 26 hrudnya 2003 r. № 2037 .
- Pro zatverdzhennya Typovoyi instruktsiyi z dilovodstva u tsentral'nykh orhanakh vykonavchoyi vlady, Radi ministriv Avtonomnoyi Respubliki Krym, mistsevykh orhanakh vykonavchoyi vlady : Postanova KMU vid 30 lystopada 2011 r. № 1242 .
- Pro zatverdzhennya Metodyky provedennya otsinky efektyvnosti zdiysnennya orhanamy vykonavchoyi vlady kontrolyu za vykonannyam zavdan', vyznachenyykh zakonamy Ukrainy, aktamy Prezydenta Ukrainy, postanovamy Verkhovnoyi Rady Ukrainy, pryynyatymy vidpovidno do Konstytutsiyi ta zakoniv Ukrainy, aktamy Kabinetu Ministriv Ukrainy, doruchennyamy Prem'yer-ministra Ukrainy: Postanova KMU vid 18 travnya 2011 r. № 522 .
- Pro mistseve samovyraduvannya v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 № 280/97-VR (Redaktsiya stanom na 01.01.2022). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> .
- Prudyus L. V. (2016). Harmonizatsiya derzhavnoyi sluzhby Ukrainy z mizhnarodnymy standartamy ta normamy YES [Harmonization of the civil service of Ukraine with international standards and norms of the EU.]. Public administration aspects, 4(6-7), 92-98.
- Ser'ohin, S. M. (2003). Derzhavnyy sluzhbovtsev' u vidnosynakh mizh vladoyu i suspil'stvom [Civil servant in relations between government and society] : monohrafiya. D. : DRIDU NADU.
- Khadzhyradyeva, S. K. (2018). Profesiyny rozvytok derzhavnykh sluzhbovtsev v umovakh hlobalizatsiyi ta suchasnykh zmin [Professional development of civil servants in the context of globalization and modern change] : monohrafiya [Avt. kol.: V. M. Yemel'yanov, V. A. Nehoda, S. K. Khadzhyradyeva ta in.]. Mykolayiv : Yemel'yanova T. V. 2018. 167 s. .
- Yurydychna entsyklopediya (2001) : V 6 t. / Redkol.: YU.S. Shemshuchenko (vidp. red.) ta in. K.: «Ukr. entsykl.», T. 5: K . 736 s. .

Yashutin Igor

Ph.D. Student, <https://orcid.org/0000-0002-9023-936X>. iiorevo1991@gmail.com

Стаття надійшла / Article arrived: 04.10.2021

Схвалено до друку / Accepted: 29.10.2021